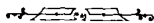

Հայ գաղութները նոր խորհուրդի պէտք չունին, անոնք լաւ գիտեն թէ՛ իրենց դիրքն այս սրբազան գործին մէջ նախախնամաւ կան ու վճռական է, գիտեն թէ՛ առանց ամբողջ հայ ազգին ձեռնադրութեան՝ անհնարին է՝ որ է. Պոլսոյ է. խաչը կարենայ տոկալ ցվերջ՝ ծանր և բազմապիսի հոգերով լեցուն բեռան մը, զոր՝ առանց կքելու իր ուսերուն վրայ վերցուց, ամէն կարելի միջոցները գործածելով՝ Հասած է ժամը, որ արտասահմանի հայ գաղութներն եռանդուն ու ազգանուէր գործունէութիւն մը սկսին, ամենէն աւելի գործնական միջոցին դիմելով, այն է՝ կազմակերպել այդ վայրերուն մէջ Հայ է. խաչի մնայուն մասնա՝ ճիւղեր, որուն շուրջը պիտի չվարանին հաւաքուիլ վսեմ հոգիներ, բարեգութ սրբութեւր, համոզուած ըլլալով՝ թէ ինչպիսի՛ վեհ գործի մը ձեռնարկած են. Այդ կազմակերպութիւնները կոչուած պիտի ըլլան վերջնականապէս ապահովելու՝ որ է. Պոլսոյ է. խաչը կարենայ նպաստաւոր պայմաններու մէջ շարունակելու իր նուիրական պաշտօնը, որ է՝ մեր հազարաւոր չքաւոր ու թշուառ եղբայրներուն և քոյրերուն անսպառելի թշուառութիւնները մեղմելու, մինչև՝ այն օրը՝ ուր աւերիչ ու սպառնացող փոթորիկներէն ազատուած տոկուն և աննկուն հայ ցեղը տանի իր բարոյական փառապսակ յաղթանակը՝ Եւ մինչև՝ այդ օրը, բովանդակ հայութիւնը ձեռք ձեռքի տուած օժանդակութեան ու զոհարելութեան անմրցելի թափով՝ խրախոյս և քաջալեր կարողայ է. Պոլսոյ է. խաչի իր նշանաւոր ու անշահախնդիր եղբայրներուն և քոյրերուն, որ Հայաստանի ու արտասահմանի սեմերուն վրայ միջնորդ կանգնած, ամէն նպաստ, ամէն նուիրատուութիւն անվրէպ պիտի հասցնեն իր բուն նպատակին. Հայ լուսն, հայ հաբուստին առատ նուէրներն, երբեք այնքան նպաստաւոր կերպով գործածուած պիտի չըլլան քան այս գլխոտ հաստատութեանց մէջ, այն վստահելի ու բարեգործ ձեռնարուն մէջ՝ որոնք տոկոսը պիտի հարիւրապատկեն. Աշխարհի երեսին պիտի գտնուի

հայ մը, մասնաւոր մասուլը, որ արձագանգ չտայ Հ. է. խաչի հսկայական աշխատանքին ու անգնահատելի ծառայութեան:

Հ. Ս. ՏԵՐ-ՄԱՐԿԵՆԱՆ

ԼՈՒԹՖԻ ՄԻՆԱՍ. Երբ - կաթին. — Պոսքրէ. Տպ. «Հայրենիք». 1920.

Ապիտակ կածան մըն է, երկնքի կապոյտին վրայ, ոսկից փափագեր է անցնիլ Լութֆին, սկսելով «Հայրենի Աղբիւրէն» մինչև անհուն հորիզոնը երազի և գեղեցկութեան: Զամբան վերջիլուսնի կը խոնին իր միտքը, վարուժանէն և իսահակեանէն ու դեռ ուրիշներէ, սիրելի յիշատակներու պէս, զորս կարելի չէ գանց ընել: Իր մէջ զգալ մը կայ գոյները և պատկերները սաստկութեամբ, ինչպէս բնութեան տեսարաններու մէջ, և որ նոր քերթողի մը ամենէն առաջ կը գայի, եթէ զգայնութեան գարնուած չըլլայ: Աւայս տեսակէտով իր կարճ քերթուածներէն մէկ քանին՝ գուցէ ամենէն յաջողները կարելի ըլլայ նկատել, ուր դժուարին չէ նաև նշմարել բացատրութեան փափկութիւն, պատկերներու նորութիւն: Տակաւին, սակայն, անկար կը տեսնէ ինքզինք լիովին տիրանալու իր անձին. դեռ զաղափարները թեթեօրէն և տարտամ կը ներկայանան. իր «Անհունապաշտ Երազը» կատարեալ երազ մըն է, կիսալոյս և անյօդ, ուր աշխարհի տեսակ մը իմաստասիրութիւն պէտք է երեակայել: Մտածել է նաև բայերու վերջադիր յ տառը վերցնել՝ իրեն աւելորդ սև բիծ մը իր «Երբ-կաթին»ի ճերմակութեան:

Լութֆին գծեր է իր ուղին, հիմպու հիմայ սակայն դեռ երկրիս վրայ, կանաչներու մէջ, մէկ կողմէն եզերուած արծաթ առուակէն. ու որ մըն ալ անշուշտ և շուտով, երկնքին վրայ, եզերուած ոսկի աստղերէ:

Հ. է. ՔԻՊՐԵԱՆ

